

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. IX. 103.

SINNSSYKEASYLENES VIRKSOMHET

1935

OG OPGAVE OVER ANTALL OFFENTLIG FORPLEIEDE SINNSSYKE i 1935.

Statistique des hospices d'aliénés pour l'année 1935

UTGITT AV

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ

Drammens Folkebibliotek

OSLO

I KOMMISSJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1937

Pris kr. 150.

Norges Offisielle Statistikk, rekke IX.
(Statistique Officielle de la Norvège, série IX.)

Rekke IX.

Trykt 1935:

- Nr. 50. Meieribruket i Norge i 1933. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1933.*)
— 51. Sykestrygden 1933. (*Assurance-maladie.*)
— 52. Norges jernbaner 1933—34. (*Chemins de fer norvégiens.*)
— 53. Norges kommunale finanser 1932—33. (*Finances des communes.*)
— 54. Private funksjonærers lønningsforhold i oktober 1934. (*Traitements des fonctionnaires privés dans le mois d'octobre 1934.*)
— 55. Telegrafverket 1933—1934. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
— 56. Norges postverk 1934. (*Statistique postale.*)
— 57. Kommunevalgene 1934. (*Élections en 1934 pour les conseils communaux et municipaux.*)
— 58. Norges handel 1934. (*Commerce.*)
— 59. Sjømannstrygden 1932. Fiskerstrygden 1932. (*Assurances de l'État contre les accidents des marins. Assurances de l'État contre les accidents des marins pêcheurs.*)
— 60. Industrierbeiderstrygden. Ulykkestrygden 1932. (*Assurances de l'État contre les accidents du travail.*)
— 61. Folketellingen 1. desember 1930: VIII. Hovedoversikt over livsstillingsstatistikken — Folkemengden fordelt etter livsstilling, alder og ekteskapielig stilling. (*Recensement du 1er décembre 1930: VIII. Aperçu principal de la statistique de professions. — La population répartie par les professions, l'âge et l'état civil.*)
— 62. Folketellingen 1. desember 1930: IX. Barnetallet i norske ekteskap. (*Recensement du 1er décembre 1930: IX. Fertilité des mariages norvégiens.*)
— 63. Folketellingen 1. desember 1930: X. Boligstatistikk. (*Recensement du 1er décembre 1930: X. Statistique d'habitation.*)
— 64. Norges Brandkasse 1932—1934. (*Statistique de l'office national d'assurance contre l'incendie.*)
— 65. Pelsdyrtellingen 1. september 1934. (*Élevage des animaux à fourrure du 1er septembre 1934.*)
— 66. Norges private aktiebanker og sparebanker 1934. (*Statistique des banques privées par actions et des caisses d'épargne pour l'année 1934.*)
— 67. Det civile veterinærvesen 1933. (*Service vétérinaire civil.*)
— 68. Norges fiskerier 1933. (*Grandes pêches maritimes.*)
— 69. Norges bergverksdrift 1934. (*Mines et usines.*)
— 70. Folkemengdens bevegelse 1921—1932. (*Aperçu du mouvement de la population en Norvège pendant les années 1921—1932.*)
— 71. Landbruksareal og husdyrhold 1935. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1935. Recensement représentatif.*)
— 72. Meieribruket i Norge 1934. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1934.*)
— 73. Forsikringselskaper 1934. (*Sociétés d'assurances.*)
— 74. Rekruttering 1930 og 1931. (*Recrutement.*)
— 75. Norges industri 1934. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
— 76. Sykestrygden 1934. (*Assurance-maladie de l'État.*)

Trykt 1936:

- Nr. 77. Mylnor og kvernar i Noreg. Etter uppteljingar i 1927—29. 2. bolken. (*Moulins en Norvège. D'après recensements dans les années 1927—29. II.*)
— 78. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1933. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
— 79. Norges jernbaner 1934—35. (*Chemins de fer norvégiens.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. IX. 103.

SINNSSYKEASYLENES VIRKSOMHET

1935

OG OPGAVE OVER ANTALL OFFENTLIG FORPLEIEDE SINNSSYKE I 1935.

Statistique des hospices d'aliénés pour l'année 1935

UTGITT AV

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ

OSLO

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1937

Innhold.

Innledning.

	Side
1. Innledende bemerkninger	1
2. Asyl og sykeplasser	1
3. Asylenes belegg	3
4. Pasienter innlagt for første gang i norsk asyl	5
5. Utskrevne pasienter	9
6. Sundhetstilstanden	9
7. Dødsfall	10
8. Pasientenes arbeidsvirksomhet. Bruk av mekaniske tvangsmidler og isolasjon	11
9. Utdrag av regnskapene	11
10. Antall sinnssyke forpleiet med statsbidrag og samlet antall sinnssyke forpleiet utenfor asyl	12
Résumé en français	14

Tabeller.

Tabell 1. Oversikt over sinnssykeasylenes belegg, inn- og utskrivninger, overbelegg og antall forpleiningsdager	16
— 2. Pasienter innlagt for første gang i norsk asyl: I. Alder ved innleggelsen. II. Alder da de første symptomer ytret sig	17
— 3. Pasienter innlagt for første gang i norsk asyl. Ekteskapsforhold og barnetall	18
— 4. Hjemstavn for pasienter innlagt for første gang i norsk asyl	19
— 5. Pasienter innlagt for første gang i norsk asyl fordelt etter egen eller forsørgerens livsstilling	20
— 6. Utskrevne pasienter fordelt etter utskrivningsmåte	21
— 7. Pasienter døde på de enkelte asyls fordelt etter dødsårsak	22
— 8. Pasienter døde på asylene fordelt etter dødsårsak, alder og kjønn	23
— 9. Arbeidsvirksomheten	24
— 10. Bruk av mekaniske tvangsmidler og isolasjon	25
— 11. Utdrag av regnskapene	26
Tilleggstabell 1. Antall sinnssyke forpleiet med statsbidrag etter lov av $27/6$ 1891 og $5/6$ 1925 og de samlede utgifter ved deres forpleining for stat og kommune i 1935	30
— 2. Antall sinnssyke forpleiet utenfor asyl i 1935 ifølge oppgaver fra de offentlige læger	31

Table des matières.

Texte.

	Pages
1. Introduction	1
2. Nombre des hospices d'aliénés et nombre des lits	1
3. Aliénés traités dans les hospices	3
4. Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien	5
5. Les aliénés sortis	9
6. L'état sanitaire	9
7. Décès	10
8. Les aliénés occupés au travail dans les hospices. Relevé de l'application de reclusion	11
9. Relevé des dépenses et des recettes des hospices	11
10. Nombre des aliénés dont l'entretien est partiellement à la charge de l'état et le nombre total des aliénés hors des hospices	12
Résumé en français	14

Tableaux.

Tableau 1. Aperçu du mouvement des hospices d'aliénés indiquant pour chaque hospice le nombre des malades et le total des journées d'entretien	16
— 2. Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien. I. L'âge lors de l'admission. II. L'âge dans lequel se montrèrent les premiers symptômes	17
— 3. Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien. État civil et nombre d'enfants	18
— 4. Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien répartis par domicile	19
— 5. Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien répartis par profession	20
— 6. Les aliénés sortis et décédés	21
— 7. Décédés dans chaque hospice répartis par cause de décès	22
— 8. Décédés répartis par cause de décès, âge et sexe	23
— 9. Le nombre d'aliénés occupés au travail dans les hospices	24
— 10. Relevé de l'application de reclusion	25
— 11. Relevé des dépenses et des recettes des hospices	26
Annexe 1. Nombre des aliénés dont l'entretien est partiellement à la charge de l'état d'après la loi du $27/6$ 1891 et $5/6$ 1925 et les frais totaux de l'entretien de ces aliénés (les frais de l'état et des communes ensemble) en 1935	30
— 2. Nombre des aliénés hors des hospices en 1935	31

1. Innledende bemerkninger.

Introduction.

Den årlige statistiske beretning om sinnssykeasylenes virksomhet utgitt av medisinaldirektøren har ikke vært trykt siden 1929. En del av de viktigste tabeller om de sinnssyke for årene 1930—34 er tatt med i Byråets publikasjon «Sundhetstilstanden og medisinalforholdene». For året 1932 er det dessuten trykt en mere utførlig beretning i «Tidsskrift for Den norske lægeforening» nr. 17—18 for 1934. Fra 1935 av er utarbeidelsen av sinnssykestatistikken overtatt av Det Statistiske Centralbyrå.

Beretningen for året 1935 er gitt en noe annen form enn før vesentlig på grunn av at innberetningsskjemaet for asylene er blitt forandret. Tabell 2 over sykdomsformene og behandlingens utfall i beretningen for 1929 er sløifet, likedan tabellene 3, 4 og 6 over ialt innkomne og ialt behandlede pasienter i året. Tabell 5 over utskrevne pasienter er erstattet med tabell 6 hvor man istedenfor den tidligere fordeling etter behandlingens utfall, har foretatt en fordeling etter utskrivningsmåten. Av tabellene over de pasienter som for første gang er innlagt i norske asyl, er sløifet tabell 8 I over sykdommens varighet ved innleggelsen og tabell 11 over de opgitte årsaker til sinnssykdom. Istedenfor tabell 13 er det i innledningen tatt med en tabell over sirkulasjonen ved de enkelte asyl. De andre tabeller er beholdt, men flere av dem har fått en litt annen form enn tidligere. Blandt annet er det utarbeidet en ny nomenklatur for dødsårsakene. Opgaven over antall syke som har hatt barn, og antallet av barna er ny.

Foruten den tidligere tilleggsoppgave over antall offentlig forpleiede sinnssyke opgitt fra fylkesmennene, er tatt med en ny oversikt over antall sinnssyke utenfor asyl utarbeidet av de offentlige læger vesentlig på grunnlag av sinnssykeprotokollene.

2. Asyl og sykeplasser.

Nombre des hospices d'aliénés et nombre des lits.

Ved utgangen av 1935 var antallet av sinnssykeasyl i landet 23 og antallet av autoriserte sykeplasser 5885. 6 asyl tilhørte staten, 14 tilhørte fylket eller kommunen eller fylket og kommunen i fellesskap og 3 var private. I tabellavdelingen er asylene ført op i den rekkefølge som her er nevnt.

I tabell a er det gitt en oversikt over veksten i antallet av asyler og sykeplasser siden 1900. Tallene refererer sig til utgangen av hvert år.

Tabell a. Antall asyler og sykeplasser.
Nombre des hospices et nombre des lits.

År	Asyler	Sykeplasser		År	Asyler	Sykeplasser	
		I alt	Pr. 10000 innb.			I alt	Pr. 10000 innb.
1900	11	1 615	7.2	1932	23	5 749	20.2
1910	17	2 858	12.0	1933	23	5 743	20.1
1920	21	3 976	15.0	1934	23	5 855	20.4
1930	23	5 648	20.1	1935	23	5 885	20.4
1931	23	5 730	20.2				

I perioden 1900 til 1930 er sykeklassenes antall i forhold til folkemengden øket til nesten det tredobbelte, og dette må tas i betraktning ved sammenligning med oppgavene for tidligere år.

Økningen i plassantallet fra 1934 til 1935 skyldes at Opdøl i årets løp tok i bruk en ny åpen avdeling for 30 mannlige pasienter. Ved en rekke av de andre asyler er større nybygninger planlagt og tildels vedtatt: ved Veum en ny centralbygning for 140 syke, ved Dale en bygning for 40 vakttrengende og tuberkuløse pasienter, ved Eg en tuberkulosepaviljong for 30 pasienter, hvor også poliklinikk og laboratorier skal få plass og ved Valen en ny mannskoloni på den innkjøpte Handeland gård, og 40 nye kvinneplasser. Dikemark har under planlegging en sykepleierskebygning for 500 søstre sammen med Vardåsen tuberkulosesanatorium. Også flere av de andre asyler nevner at det snart må bygges betjeningsrum, da den forkortede arbeidstid vil kreve økning av personalet.

Av mindre utvidelser og forbedringer kan nevnes: På Eg er arbeidet med innleggelse av vannklosetter over hele anlegget nu fullført. På Rotvoll er en del av de gamle elektriske ledninger omlagt og veibelysning opsatt. På Rønvik er veier og gjerder reparert, kjøkkenet modernisert, ved bl. a. to nye elektriske stekepanner, og laboratorium og et nytt arbeidsrum innredet. Reitgjerdet har fått obduksjonsrum og likhus. På Sanderud er vannledning og en del maskiner fornyet og et nytt arbeidslokale innredet. På Faret er det foretatt en omplasing av avdelingene i mannscentralen for å gjøre mulig en bedre klassifisering, og dessuten er et betjeningsrum tatt til bruk for utvidelse av pasientenes dagligrum. Man har fått ny hustelefon og vannledning (bl. a. mere tilfredsstillende i brandtilfelle) og dessuten laboratorium og vareheis. Valen har fått ny vaskeribygning som på det nærmeste er ferdig innredet. Neevengården har påbegynt oppussing

av kvinneavdelingene. Opdøl har fått fire nye parkmessige luftehaver på til sammen over fem mål, mens de gamle var på ialt 1370 kvadratmeter og uten beplantning. De brukes nu bare for de aller vanskeligste, ødeleggende og rømmelystne. Man har fått et nytt arbeidslokale og har innredet et magasinrum til spisemesse for pleiere og til et nytt pleierrum. Østmarken har innkjøpt en villa til bolig for tre gifte pleiere.

3. Asylenes belegg.

Aliénés traités dans les hospices.

Følgende tabell viser størrelsen av belegget på asylene i årene 1930—1935. Som det vil sees er middelbelegget siden 1930 steget like sterkt som plassantallet, og overbelegget er derfor fremdeles like stort.

Tabell b. Oversikt over antall behandlede pasienter på asylene 1930—35.

Aperçu du mouvement des hospices d'aliénés.

År	Innlagt for første gang i norsk asyl	I alt innlagt	I alt behandlet	I alt utskrevet	Tilbakeleggende ved årets utgang	Antall forpleiningsdager	Middelbelegg	Overbelegg i procent av det autoriserte antall plasser
	1	2	3	4	5	6	7	8
1930	1 157	1 765	8 301	1 644	6 657	2 307 900	6 321	12
1931	1 132	1 722	8 379	1 691	6 688	2 341 583	6 415	12
1932	1 242	1 938	8 626	1 816	6 810	2 395 464	6 546	14
1933	1 210	1 980	8 790	1 922	6 868	2 371 233	6 494	13
1934	1 272	1 975	8 843	1 887	6 956	2 377 994	6 511	11
1935	1 337	2 152	9 110	1 957	7 153	2 412 945	6 610	12

Anm. I rubrikk 1—5 er asyl og privatpleie betraktet under ett mens rubrikk 6—8 bare omfatter de egentlige asytpasienter.

Tabell 1 i tabellavdelingen viser antallet av inn- og utskrivninger, middelbelegg o. s. v. ved de enkelte asylene i 1935. Av de 9110 pasienter som blev behandlet i året var 54.4 pct. menn og 45.6 pct. kvinner. For privat regning blev forpleiet 5.3 pct. mot 5.6 pct. i 1934. For resten av pasientene blev forpleiningsutgiftene utredet av det offentlige.

De vanskelige plassforhold har ført til overbelegg, særlig på de urolige avdelinger, ved nær sagt alle asylene, og for det meste også til ventelister. Bare ved et enkelt asyl, Rotvoll, er dog noe større antall pasienter avvist på grunn av plassmangel. Neevengården har måttet avvise mannspasienter fra Sogn og

Fjordane, da det var for stor tilgang på Bergenspatienter, som måtte gå først. Ved Reitgjerdet måtte man, for å undgå ventetid, ordne sig ved at de urolige patienter, som søktes innlagt, blev byttet om med rolige Reitgjerdetpatienter fra samme asyls distrikt. Dikemark, Presteseter, Valen, Opdøl og — for Bergenspatienters vedkommende — Neevengården har greid sig uten nogen venteliste. Som botemidler mot plassmangelen fremheves nødvendigheten av nybygg særlig fra Eg, Rønvik, Rotvoll og Østmarken — dessuten fremheves nytten av tidlig utskrivning hvilket også gir gode resultater rent behandlingsmessig sett.

En sammenlignende oversikt over cirkulasjonen og overbeleggets størrelse ved de forskjellige offentlige asyler er gitt i tabell c. I tabellen er også ført op procenten av arbeidende patienter, da det kan være av interesse å se disse tall i forbindelse med cirkulasjonen.

Tabell c. Oversikt over cirkulasjonen, overbelegget og arbeidsvirksomheten ved asylene i 1935.

La circulation des malades dans les hospices. — Relation du nombre des places autorisées et le nombre moyen des malades traités. — Nombre relatif des malades occupés au travail.

Asyler	Utskrevne i pct. av middelbelegget i året		Overbelegg i pct. av det autoriserte plassantall	Arbeidende patienter i pct. av middelbelegget
	Dir. utskrevne	Døde		
Gaustad	7.5	2.7	÷2	47
Eg	32.6	4.5	19	44
Rotvoll	11.3	4.3	9	57
Rønvik	13.7	6.9	27	81
Dikemark	34.8	5.8	8	53
Veum	8.4	5.8	13	44
Blakstad	20.9	4.4	16	50
Sanderud	13.6	2.1	11	50
Presteseter	25.0	4.2	24	49
Lier	17.7	3.9	16	78
Faret	10.8	3.6	28	46
Dale	27.0	6.4	10	44
Valen	31.3	6.8	30	67
Neevengården } Møllendal } Rosenberg }	20.8	7.1	3	43
Opdøl	33.0	9.2	6	43
Østmarken	58.3	6.2	26	67
Alle almindelige asyler	21.5	5.0	13	55
Reitgjerdet	5.4	4.9	36	58
Kriminalasylet	-	-	÷20	45

Det relative antall direkte utskrevne var størst ved Østmarken, Dikemark og Opdøl og minst ved Gaustad og Veum, mens overbelegget var størst ved Valen, Faret og Rønvik og minst ved Gaustad og Bergensasylene.

Ved flere asyler har forholdene vært så vanskelige at man til tross for mange utskrivninger, har måttet arbeide med stort overbelegg, således på Valen, Presteseter og Østmarken.

Privatpleien er man overalt vel fornøiet med ved de 6 asyler som har innført den, og patientantallet er øket. Det fremheves at man for å hjelpe på asylnoden må forsøke å sette ut stadig vanskeligere pasienter, og at det derfor ikke sjelden hender at de utsatte må hentes tilbake til asylt. En oversikt over asylenes privatpleie i 1935 er gitt i tabellen nedenfor.

Tabell d. Oversikt over asylenes privatpleie i 1935.
Nombre de malades traités en familles sous la surveillance des hospices.

Asyler	Tilbake- liggende 1/1 1935			Utsatt i året		Avgang i året						Tilbake- liggende 31/12 1935			For- pleinings- dager		
	I alt	Derav		M	K	Direkte ut- skrevet		Til- bake til asylet		Til andre asyler		Døde	I alt	Derav			
		M	K			M	K	M	K	M	K	M		K		M	K
Rotvoll . .	45	27	18	8	7	1	1	7	2	-	-	-	-	49	27	22	18 148
Rønvik . .	-	-	-	22	35	2	10	-	2	-	-	-	-	43	20	23	8 234
Reitgerdet .	16	16	-	6	-	-	-	2	-	-	-	1	-	19	19	-	5 778
Sanderud .	46	27	19	6	14	-	2	4	7	-	-	1	-	52	28	24	18 063
Presteseter .	11	6	5	9	9	-	-	5	3	-	-	-	-	21	10	11	5 205
Lier	287	163	124	47	27	5	5	30	18	-	-	2	2	299	173	126	106 809
I alt	405	239	166	98	92	8	18	48	32	-	-	4	2	483	277	206	162 237

4. Pasienter innlagt for første gang i norsk asyl.

Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien.

I alt blev i årets løp innlagt 2152 pasienter hvorav 1093 menn og 1059 kvinner. Av de innlagte pasienter blev 1337 eller 62.1 pct. innlagt for første gang i norsk asyl. Av disse var 662 eller 49.5 pct. menn og 675 eller 50.5 pct. kvinner.

I tabell 2 i tabellavdelingen er de som blev innlagt for første gang fordelt etter diagnose og etter alder ved innleggelsen og alderen da de første symptomer ytret sig.

Halvparten av dem som blev innlagt for første gang, led av schizofreni. De viktigste sykdommer var dernæst: psychosis manico-melancholica med 12 pct., psychosis ex constitutione med 10 pct. og psychosis ex involutione et senio med 9 pct. av de første gangs innlagte.

På grunnlag av de absolutte tall i tabell 2 har man i tabell e beregnet den procentvise fordeling av pasientene på de forskjellige aldersgrupper.

Tabell e.

Alder Âge	Aldersfordeling ved innleggelsen <i>Répartition par l'âge lors de l'admission</i>		Aldersfordeling da de første symptomer ytret sig <i>Répartition par l'âge dans lequel se montrèrent les premiers symptômes</i>	
	M ¹	K ²	M	K
	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Under 15 år	-	0.2	2.6	3.0
15—19 »	6.6	4.4	10.1	7.6
20—24 »	12.1	10.7	14.3	12.3
25—29 »	14.5	11.4	14.5	12.7
30—34 »	15.2	12.7	15.1	12.0
35—39 »	12.1	11.7	9.7	10.9
40—44 »	10.6	12.4	9.4	9.5
45—49 »	8.0	8.0	5.3	7.6
50—59 »	10.0	14.7	7.2	11.4
60—69 »	6.2	7.9	5.6	6.1
70—79 »	3.5	4.4	2.7	4.1
over 80 »	0.9	1.5	0.8	0.4
Ukjent	0.3	-	2.7	2.4
I alt	100.0	100.0	100.0	100.0

¹ Hommes. ² Femmes.

Ser man på alderen ved innleggelsen, var 27 pct. av mennene og 22 pct. av kvinnene mellom 20 og 30 år, og 27 pct. av mennene og 24 pct. av kvinnene mellom 30 og 40 år. Over 40-års alderen var det forholdsvis flere kvinner enn menn.

De første symptomer på sinnssykdom optrådte forholdsvis i yngre alder hos menn enn hos kvinner; i alt 42 pct. av mennene var under 30 år da de første symptomer ytret sig mot 36 pct. av kvinnene.

I tabell f har man for de viktigste sykdomsformer beregnet patientenes gjennomsnittsalder ved innleggelsen og ved sykdommens første utbrudd, og på grunnlag av disse tall det midlere tidsforløp mellom sykdommens utbrudd og innleggelsen. Man har gått ut fra jevn fordeling innen hver aldersgruppe og har f. eks. satt gjennomsnittsalderen for patienter i aldersgruppen 0—14 år lik 7.5 år — et tall som antagelig er for høit for de sykdommer som optrer i tidlig alder. Patienter med uopgitt alder har man holdt utenfor. Beregningene er derfor ikke helt nøiaktige, men skulde i det store og hele gi et riktig bilde av forholdet mellom sykdommene.

Tabell f.

Sykdom <i>Maladies</i>	Gjennomsnittlig alder <i>Âge moyen</i>		Gjennem- snittlig tidsforskjell <i>Années de différence</i>
	Ved sygdom- mens første utbrudd <i>Lors de l'accès de la maladie</i>	Ved første innleggelse <i>Lors de l'admission</i>	
	Antall år.	Ans.	
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	20.2	34.2	14.0
Psychosis ex constitutione	38.6	41.6	3.0
Psychosis manico-melancholica	38.3	41.9	3.6
Schizophrenia	31.0	34.2	3.2
Psychosis epileptica	21.3	31.9	10.6
Psychosis syphilogenes	43.9	45.1	1.2
Psychosis ex involutione et senio	67.3	69.5	2.2

En annen ting er at tidsforløpet mellom sykdommens første utbrudd og innleggelsen i det enkelte tilfelle kan avvike betydelig fra det gjennomsnittlige, fordi spredningen i aldersfordelingen for hver enkelt sykdom er så stor.

Tabell 3 over ekteskapsforhold og barnetall viser at 63 pct. av mennene var ugifte, 31 pct. gifte og 6 pct. før gifte. Av kvinnene var 55 pct. ugifte, 34 pct. gifte og 11 pct. før gifte. 485 eller 36 pct. av patientene hadde hatt barn — tilsammen 1600. Herav hadde 720 barn sinnssyk far og 880 sinnssyk mor. Dessverre savner man opgave over foreldrenes alder og kan derfor ikke opgjøre sig noen som helst mening om de sinnssykes fruktbarhetsforhold. Angående barnas fordeling etter foreldrenes sykdom henvises til tabellen.

I tabell 4 er de patienter som for første gang blev innlagt i norske asyl fordelt efter hjemstavn. 58.0 pct. var hjemmehørende i bygdene, 39.2 pct. i byene og 0.7 pct. i utlandet. For 2.1 pct. var hjemstavnen uopgitt eller ukjent.

I tabell g har man for fem-året 1931—35 beregnet procenten av innlagte patienter fra de forskjellige fylker og fra bygdene og byene i alt. Disse tall har man sammenlignet med befolkningens geografiske fordeling ved folketellingen i 1930 og med standardberegnete forholdstall som viser sinnssykehyppheten i de enkelte fylker i 1930.

Tabell g.

Fylke <i>Préfecture</i>	Patienter innlagt for første gang i asyl i årene 1931—35 <i>Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice 1931—35</i>	Folkemengden i 1930 <i>Population 1930</i>	Sinnssykehyppigheten innen den hele befolkning 1930. Standardberegn. forholdstall <i>La fréquence des maladies mentales. Taux standard</i>	Fylke <i>Préfecture</i>	Patienter innlagt for første gang i asyl i årene 1931—35 <i>Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice 1931—35</i>	Folkemengden i 1930 <i>Population 1930</i>	Sinnssykehyppigheten innen den hele befolkning 1930. Standardberegn. forholdstall <i>La fréquence des maladies mentales. Taux standard</i>
	Pct.	Pct.			Pct.	Pct.	
Oslo	16.7	9.0	142	Hordaland . .	5.5	5.8	97
Akershus . . .	7.4	8.4	77	Sogn og Fjord.	3.4	3.3	83
Østfold	4.0	5.9	99	Møre og Romsd.	6.0	5.9	99
Buskerud . . .	4.7	5,1	99	Sør-Trøndelag	5.9	6.2	80
Vestfold	4.5	4.8	103	Nord-Trøndel.	3.3	3.4	90
Hedmark	4.2	5.6	104	Nordland . .	4.0	6.6	81
Opland	3.4	4.9	76	Troms	1.4	3.5	70
Telemark	4.1	4.5	110	Finmark . . .	0.2	1.9	99
Aust-Agder . . .	2.9	2.6	109	Riket i alt	100.0	100.0	100
Vest-Agder . . .	3.8	2.9	135	Bygdene i alt	59.7	71.5	93
Rogaland	7.5	6.2	110	Byene i alt .	40.3	28.5	117
Bergen	7.1	3.5	112				

Fremgangsmåten ved beregningen av disse siste tall har vært følgende: På grunnlag av oppgavene over sinnssykehyppigheten i de forskjellige aldersklasser for menn og kvinner har man beregnet hvor mange sinnssyke det skulde ha vært i de forskjellige fylker hvis hyppigheten innen de enkelte aldersklasser for menn og kvinner hadde vært den samme som for hele riket. Det virkelige antall sinnssyke er derefter dividert med det beregnede. Ligger tallet over 100, tyder det på at sinnssykdom er mere utbredt enn i riket, ligger det under, mindre.

Går man ut fra at det i årene 1930—35 ikke er skjedd noen større forandring i befolkningens geografiske fordeling, kan man slutte at det i de senere år er innlagt forholdsvis langt flere pasienter på asyl fra byene enn fra bygdene. Blandt fylkene har Oslo, Bergen, Vest-Agder og Rogaland bidratt med det største antall, mens forholdsvis få er innlagt fra Akershus, Østfold, Hedmark, Opland og de nordlige fylker.

Den fylkesvise fordeling av de sinnssyke innlagt på asyl i årene 1931—35 stemmer, som man vil se av tabellen, godt overens med folketellingens oppgaver over utbredelsen av sinnssykdom i de enkelte fylker.

Angående pasientenes fordeling etter *l i v s s t i l l i n g* henvises til tabell 5. Grupperingen er foretatt på samme måte som tidligere.

5. Utskrevne pasienter.

Les aliénés sortis.

I alt blev i årets løp utskrevet 1957 pasienter. 1440 pasienter blev utskrevet direkte, 176 blev overflyttet til andre asyler og 341 avgikk ved døden i asyl. Av det samlede antall utskrevne var 51.8 pct. menn og 48.2 pct. kvinner, og av de direkte utskrevne henholdsvis 50.4 pct. og 49.6 pct.

I tabell 6 er de direkte utskrevne og døde fordelt etter utskrivningsmåte ved de enkelte asyler og for de enkelte diagnoser.

Av de direkte utskrevne pasienter blev 343 eller 23.8 pct. utskrevet med offentlig forpleining og 1097 eller 76.2 pct. uten offentlig forpleining. Innen disse grupper blev utskrevet til sitt eget hjem henholdsvis 17.5 og 69.5 pct., til slektninger 8.4 og 11.1 pct., til andre private 62.7 og 14.6 pct. og til sykehus, fengsler, gamlehjem etc. henholdsvis 11.4 og 4.8 pct.

6. Sundhetstilstanden.

L'état sanitaire.

Sundhetstilstanden blandt pasientene karakteriseres gjennomgående som god. Av epidemiske sykdommer meldes det, bortsett fra influensa, bare om et enkelt tilfelle av skarlagensfeber på Eg og fire tilfelle på Rønvik.

Arbeidet med å opspore tilfelle av tuberkulose pågår ved flere asyler. På Rotvoll blev Pirquets prøve utført på alle nyinnlagte, og blev funnet negativ hos 20 procent. På Rønvik tas på de nyinnlagte både Pirquet og senkningsreaksjonen og også her har man funnet påfallende mange Pirquet-negative. Østmarken har derimot funnet de aller fleste nyinnlagte positive.

På Sanderud har den vanlige sommerepidemi av enteritt uteblitt, og man setter dette i forbindelse med det nye renseanlegg for drikkevannet. Fra Dikemark meldes om ialt 72 tilfelle av enteritt og diarré.

Av systematiske behandlingsforsøk kan nevnes at man på Dikemark som nytt ledd i kampen mot focalinfeksjonene, har innført undersøkelse av nesens bihuler, bl. a. ved et spesial-røntgenapparat.

Flere asyler, særlig Rønvik og Reitgjerdet, melder om svær sykkelighet blandt personalet, tildels i motsetning til en relativt god sundhetstilstand hos de syke. Som årsaker nevnes bl. a. for dårlig opvarmede rum, dårlig kosthold og enerverende arbeide.

Kostholdet har vært gjenstand for stor interesse. På flere av Østlandets asyler har en husholdningseksport utsendt fra Universitetets hygieniske institutt gått kritisk gjennom kostlistene. Fra asyler som ligger lengere borte, uttales det ønske at man også der skal få nytte godt av denne sakkyndige hjelp. Rønvik asyls husholderske fikk ved en studiereise til Rikshospitalet og Dikemark anledning til å studere dietbehandling, særlig med henblikk på den eggehvite-

fattige lakto-vegetabiliske diet, som så blev prøvd på en del schizofrene — foreløbig uten resultat. Ved Valen sjukehus fortsetter man med regelmessig å gi de syke gjær, tildels også andre vitaminpreparater, likesom man legger vekt på ved rasjonell føring av kreaturene å holde melkens vitamininnhold oppe også om vinteren og våren.

7. Dødsfall.

Décès.

I alt døde på asylene i årets løp 341 pasienter hvorav 166 eller 48.7 pct. var menn og 175 eller 51.3 pct. var kvinner.

I tabell 7 er de døde ved hvert enkelt asyl fordelt etter dødsårsak, og i tabell 8 er alle døde fordelt etter dødsårsak, alder og kjønn.

Av det samlede antall dødsfall skyldtes 26.1 pct. tuberkulose som var den hyppigst forekommende dødsårsak. Dernæst kom sykdommer i åndedrettsorganene med 15.0 pct. og sykdommer i hjerte- og kretsløpsorganene med 13.8 pct.

I alt inntraff 4 tilfelle av selvmord. Dessuten omkom 3 pasienter ved ulykker. En 50 år gammel manisk kvinne døde i langbad som da hadde vart i 4 timer. Hun hadde i 4 uker fått denne behandling uten noen sykelige symptomer. Ved seksjonen fantes ingen forklaring på dette dødsfallet.

Av særlig interesse vilde det være å undersøke dødelighetsforholdene blandt de sinnssyke på asylene sammenlignet med dødeligheten innen den hele befolkning. For å kunne gjøre dette måtte man kjenne aldersfordelingen innen middelbelegget på asylene, eller med andre ord antall under dødsrisiko i de enkelte aldersklasser. De årlige beretninger fra asylene gir ikke opplysninger om dette. Dr. med. Ødegård har imidlertid velvilligst meddelt Byrådet en oppgave over aldersfordelingen av de sinnssyke på asylene ved folketellingen pr. 1. desember 1930 innhentet til bruk ved en spesialundersøkelse, og på grunnlag av denne oppgave har man foretatt en del beregninger som vist i tabell h. Man har gått ut fra at summen av middelbelegget på asylene i årene 1929—32 fordelte sig på de forskjellige aldersklasser på samme måte som belegget pr. 1. des. 1930, og har beregnet det antall dødsfall som vilde ha inntruffet blandt de sinnssyke i årene 1929—32 om dødelighetskvotienten for de sinnssyke i hver aldersklasse hadde vært den samme som for den hele befolkning. Forholdet mellom antall inntrufne og antall beregnede dødsfall viser da forholdet mellom dødeligheten på asylene og dødeligheten innen den hele befolkning i årene 1929—32. Beregningene er foretatt særskilt for menn og kvinner og særskilt for tuberkulose og andre sykdommer. Dødsfall ved selvmord og ulykker har man holdt utenfor.

Tabell h.

	Tuberkulose <i>Tuberculose</i>		Andre sykdommer <i>Autres maladies</i>		Sykdom i alt <i>Toutes les maladies</i>	
	M	K	M	K	M	K
A. Inntrufne dødsfall <i>Nombre de décès observé.</i>	196	253	401	429	597	682
B. Beregnet antall dødsfall <i>Nombre de décès calculé.</i>	26.7	19,3	129.3	132.8	156.0	152.1
A : B	7.3	13.1	3.1	3.2	3.8	4.5

Som man kunde vente, viser beregningene en meget stor overdødelighet blandt de sinnssyke i asylene. Spesielt gjelder dette dødeligheten av tuberkulose, som for menn var ca. 7 ganger høiere og for kvinner ca. 13 ganger høiere enn blandt befolkningen i sin helhet.

8. Patientenes arbeidsvirksomhet. Bruk av mekaniske tvangsmidler og isolasjon.

Les aliénés occupés au travail dans les hospices.

Relevé de l'application de reclusion.

I tabell 9 er det gitt en oversikt over patientenes arbeidsvirksomhet ved de forskjellige asylene. Grupperingen etter arbeidets art er foretatt på en litt annen måte enn tidligere, idet man blandt annet har forsøkt å skille ut de patienter som bare hjelper til på sitt eget rum. Man har imidlertid i denne gruppe bare fått oppgitt tall for 3 asylene. Det gjennomsnittlige daglige antall arbeidende patienter i procent av middelbelegget varierte ved de enkelte asylene fra 26 til 81. For alle asylene under ett var procenten 54 — et tall som har vært omtrent uforandret i de senere år.

I tabell 10 er det gitt oppgaver særskilt over bruken av mekaniske tvangsmidler og over bruken av isolasjon, mens man tidligere gav oppgaver over bruken av disse midler under ett.

Mekaniske tvangsmidler måtte brukes ved i alt 16 asylene, men i meget forskjellig utstrekning. Ved alle asylene regnet under ett ble tvangsmidler brukt i et tidsrum av 225 timer pr. 10 000 forpleiningstimer.

Isolasjon blev i større og mindre utstrekning brukt ved alle asylene. Årsaken var i de aller fleste tilfelle uro. Gjennomsnittlig blev isolasjon brukt i et tidsrum av 241 dager pr. 10 000 forpleiningsdager.

9. Utdrag av regnskapene.

Relevé des dépenses et des recettes des hospices.

Tabell 11 er opstillet på grunnlag av innsendte regnskapsutdrag fra hvert enkelt asyl. Det bemerkes at ekstraordinære utgifter ikke er tatt med, heller

ikke forrentning og amortisasjon av anleggsomkostningene ell. lign. Under lønninger er opført den totale lønn d. v. s. kontorlønn plus emolumentfradrag. Hvad personalet betaler for emolumenter, er ført til inntekt under denne post.

Tabellen viser stor forskjell mellem de enkelte asyler både hvad utgifter og inntekter angår, noget som for en stor del skyldes lokale forhold og asylenes forskjellige karakter og tildels også regnskapenes opstilling.

Holder man sig til de almindelige offentlige asyler, finner man at netto-utgiftene pr. forpleiningsdag var minst ved Valen, Presteseter og Dale med henholdsvis kr. 2.27, 2.58 og 2.67 og størst ved Dikemark, Neevengården og Lier med henholdsvis kr. 5.10, 3.91 og 3.56.

Matøret var lavest ved Rotvoll, Valen, Østmarken og Rønvik med fra 56 til 59 øre og høiest ved Neevengården, Sanderud og Presteseter med henholdsvis 82, 80 og 78 øre. For Veum mangler opgave.

10. Antall sinnssyke forpleiet med statsbidrag og samlet antall sinnssyke forpleiet utenfor asyl.

Nombre des aliénés dont l'entretien est partiellement à la charge de l'état et le nombre total des aliénés hors des hospices.

I tilleggstabell 1 er meddelt opgaver fra fylkesmennene over antall sinnssyke forpleiet med statsbidrag i 1935 og over de samlede forpleiningsutgifter for stat og kommune. Tilleggstabell 2 gir opplysning om det samlede antall sinnssyke som forpleies utenfor asylene etter opgaver fra de offentlige læger.

Fylkesmennenes opgaver over antallet av offentlig forpleiede sinnssyke på asyl i året stemmer, som man vil se, ikke særlig godt med oppgavene fra asylene (tabell 1, rubr. 22). Derimot er det ganske god overensstemmelse mellom oppgavene fra fylkesmennene og oppgavene fra lægene over antallet av offentlig forpleiede sinnssyke utenfor asyl. Det bemerkes at oppgavene fra lægene over antallet av sinnssyke forpleiet med statsbidrag er utarbeidet på grunnlag av sinnssykeprotokollene, mens oppgavene over sinnssyke utenfor asyl som ikke forpleies med offentlig bidrag, delvis bygger på skjønn.

I tabellen nedenfor har man benyttet oppgavene fra asylene og oppgavene fra de offentlige læger, som for første gang blev innhentet i 1933, men som tidligere ikke er blitt offentliggjort, til å beregne det samlede antall sinnssyke i riket ved utgangen av hvert av årene 1933—35. Til sammenligning har man tatt med folketellingens opgaver over antallet av sinnssyke pr. 1. desember 1930.

Tabell i. Samlet antall sinnssyke i Norge.
Le nombre total des aliénés en Norvège.

År <i>Année</i>	På asyl <i>Dans les hospices</i>		Utenfor asyl <i>Hors des hospices</i>						I alt <i>Total</i>	Derav <i>Dont</i>		Pr. 10 000 innb. <i>habitants</i>		
			Med offentlig bidrag		For privat regning		For forsorgsvesenets regning					I alt <i>Total</i>	Derav <i>Dont</i>	
	M	K	M	K	M	K	M	K		M	K			
1. des. 1930	-	-	-	-	-	-	-	-	11 395	5652	5743	40.5	41.2	39.8
31. » 1933	3869	2999	2214	2658	244	266	457	467	13 174	6784	6390	46.1	48.6	43.7
31. » 1934	3863	3093	2338	2788	268	283	477	487	13 597	6946	6651	47.4	49.5	45.3
31. » 1935	3943	3210	2447	2867	261	243	457	495	13 923	7108	6815	48.3	50.4	46.3

Det bør bemerkes at folketellingens tall ikke omfatter sinnssyke under 15 år. Deres antall er imidlertid så lite at det ingen større rolle spiller for sammenligningen med de senere år.

Det Statistiske Centralbyrå, 9. desember 1936.

Gunnar Jahn.

J. E. Backer.

Résumé.

A la fin de 1935 il y avait 23 établissements destinés au traitement des maladies mentales, dont 6 asiles nationaux, 14 asiles départementaux ou municipaux et 3 asiles privés. Le nombre total des lits disponibles dans ces établissements était 5885 ou 20.4 par 10000 de la population totale.

Dans le tableau 1, page 16 se trouve un relevé du mouvement des asiles d'aliénés en 1935. Le nombre des malades en traitement dans ces hospices pendant les années 1930-1935 se voit du tableau b, page 3. Dans tab. c sont rendus des renseignements sur la circulation des malades des différents hospices, et la relation du nombre des places autorisées et le nombre moyen des malades traités.

Les tableaux 2 et 3 font connaître la répartition des aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien suivant le sexe, l'âge, l'état civil et le genre de la maladie mentale. 50 pour-cent des malades sont classés dans le groupe schizofrenie, 12 pour-cent dans celui de psychosis manico-melancholica, 10 pour-cent sont atteints de psychosis ex constitutione et 9 pour-cent de psychosis ex involuione et senio. En tab. 2, page 17, les admis pour la première fois sont répartis d'après l'âge dans lequel se montrèrent les premiers symptômes de la maladie et l'âge lors de l'admission dans un hospice d'aliénés. Voir aussi tab. e et f.

La proportion des malades admis pour la première fois dans un hospice d'aliénés norvégien, domiciliés dans les différentes préfectures est rendue en tab. g, page 8.

1957 aliénés ont quitté les asiles ou sont décédés en 1935. Le nombre des décès était 341 dont 166 hommes et 175 femmes. En tab. 7 et 8 les décédés sont répartis par causes de décès, âge et sexe. La cause de décès la plus fréquente dans les asiles était la tuberculose. 26.1 pour-cent des décès survenus sont dus à cette maladie. Les maladies de l'appareil respiratoire ont enlevé 15 pour-cent et les maladies du coeur et de l'appareil circulatoire 13.8 pour-cent des décédés.

La mortalité des aliénés est beaucoup plus élevée que celle de la population totale du pays. Le calcul page 11 montre que la mortalité par suite de la tuberculose parmi les hommes dans les asiles est sept fois plus élevée et parmi les femmes treize fois plus élevée que celle observée dans tout le pays. La mortalité d'autres maladies est environ trois fois plus élevée.

Du tableau 11 se voit la répartition des dépenses et des recettes des hospices au cours de l'année.

Le tableau supplémentaire 1 renseigne sur le nombre des aliénés à la charge de l'état et sur les dépenses occasionnées par l'entretien de ces aliénés, et le tableau supplémentaire 2 donne le nombre d'aliénés traités hors des hospices.

Le nombre total d'aliénés en Norvège à la fin de 1935, dans les asiles et hors de ceux-ci, est calculé à 13 923, comparé avec 11 395 au dernier recensement le 1er décembre 1930. La fréquence totale des maladies mentales en 1935 était 48.3 par 10 000 habitants.

Tabeller

Tabell 1. Oversikt over sinnssykeasylenes belegg, inn- og utskrivninger, overbelegg og antall forpleiningsdager.
Aperçu du mouvement des hospices d'aliénés indiquant pour chaque hospice le nombre des malades et le total des journées d'entretien.

Asyler	Tilbakeleggende 1/1 1935			Innkomet i 1935				Utskrevet i 1935						Tilbakeleggende 31/12 1935			Middelbelegg	Autoriserte plasser	Overbelegg	Forpleinings- dager	I alt behandlet		
	I alt	Derav		Direkte		Fra andre asyler		Direkte		Til andre asyler		Døde		I alt	Derav								
		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K		M	K					For privat regning	For off. regning	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
Gaustad	586	329	257	32	29	10	1	27	17	12	4	11	5	582	321	261	590	600	÷	10	215401	78	580
Eg	340	185	155	56	66	-	1	55	55	-	1	3	12	337	183	154	337	284	53	122959	30	433	
Rotvoll	381	205	176	25	22	1	-	23	14	1	-	8	6	377	199	178	327	300	27	119348	20	409	
Rønvik	339	176	163	62	41	4	1	23	23	3	-	16	7	375	200	175	335	264	71	122265	7	440	
Reitgjerdet	199	199	-	11	-	20	-	10	-	12	-	9	-	199	199	-	184	135	49	66995	2	228	
Kriminalasylet	30	30	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	24	24	-	28	35	7	10387	-	30	
Dikemark	748	369	379	140	187	12	14	125	137	1	1	20	24	793	375	418	759	702	57	277061	73	1028	
Veum	219	122	97	28	15	-	-	8	11	-	-	8	5	230	134	96	226	200	26	82611	10	252	
Blakstad	274	158	116	17	22	20	9	28	29	1	-	7	5	272	159	113	273	235	38	99781	16	326	
Sanderud	425	250	175	34	40	2	2	20	31	3	-	4	4	441	259	182	376	340	36	137230	15	488	
Presteseter	235	132	103	51	34	1	3	28	31	-	-	6	4	255	150	105	236	191	45	86040	16	308	
Lier	925	503	422	67	80	6	6	34	54	11	11	15	10	949	516	433	638	552	86	232812	43	1041	
Faret	248	138	110	17	21	1	-	13	14	1	-	3	6	250	139	111	251	196	55	91688	9	278	
Kristiansands	26	13	13	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	25	13	12	26	32	÷	6	9301	-	26
Dale	391	206	185	75	76	2	1	54	52	3	2	14	11	409	212	197	392	355	37	143033	22	523	
Valen	341	205	136	72	67	1	1	60	50	3	-	11	13	345	204	141	352	270	82	128515	7	475	
Neevengården	330	147	183	82	82	1	2	48	49	17	2	7	27	347	158	189	346	322	24	126397	15	482	
Rosenberg	107	107	-	1	-	13	-	14	-	1	-	1	-	105	105	-	102	120	÷	18	37240	1	120
Opdøl	283	147	136	37	60	2	1	26	37	1	-	6	11	302	153	149	294	267	27	107200	12	371	
Østmarken	288	149	139	82	87	2	3	77	67	4	2	6	12	294	146	148	290	230	60	105997	20	442	
Oslo hospitals	74	-	74	-	15	-	-	-	9	-	2	-	1	77	-	77	76	63	13	27873	14	75	
Dedichens	79	44	35	100	69	3	-	52	33	42	29	9	11	75	44	31	82	112	÷	30	30034	69	182
Møllendal	90	50	40	-	-	3	1	1	-	-	-	2	1	90	50	40	90	80	10	32777	-	94	
I alt	6958	3864	3094	989	1013	104	46	726	714	122	54	166	175	7153	3943	3210	6610	5885	725	2412945	479	8631	

Ann. Rubrikk 1—16, 21 og 22 omfatter pasienter på asyl og i asylenes privatpleie. Rubrikk 17—20 omfatter bare pasienter på asyl.

Tabell 2. Pasienter innlagt for første gang i norsk asyl.

Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien.

I. Alder ved innleggelsen. *L'âge lors de l'admission.*

Sykdom <i>Maladie</i>	I alt	Derav		Under 15 år		15—19 år		20—24 år		25—29 år		30—34 år		35—39 år		40—44 år		45—49 år		50—59 år		60—69 år		70—79 år		Over 80 år		Ukjent alder		
		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	
		Idiotia et psychosis ex imbecillitate	55	36	19	-	-	3	4	3	5	7	3	5	3	3	-	5	2	4	1	6	-	-	1	-	-	-	-	-
Psychosis ex constitutione	132	56	76	-	-	2	3	3	6	5	9	8	9	6	6	10	13	6	9	14	16	2	4	-	-	-	-	1	-	-
Psychosis manico-melancholica	158	65	93	-	1	5	6	8	10	9	4	5	6	3	11	6	14	9	8	11	23	8	9	1	1	-	-	-	-	
Schizophrenia	669	344	325	-	-	26	15	62	44	66	55	70	60	44	54	30	34	20	27	17	27	8	6	-	3	-	-	-	1	
Psychoses symptomaticae	46	12	34	-	-	2	2	2	2	1	4	-	4	3	3	3	8	1	4	2	6	-	1	-	-	-	-	-	-	
Psychosis epileptica	18	7	11	-	-	2	-	-	3	2	2	1	2	1	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	
Psychosis alcoholica	16	12	4	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	4	-	1	2	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
Psychosis ex involutione et senio	121	43	78	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	-	13	16	27	20	26	6	9	-	-	
Psychosis syphilogenes	66	51	15	-	-	-	-	-	1	1	-	5	-	13	3	13	4	5	1	10	5	3	1	1	-	-	-	-	-	
Psychosis ex vitio cerebri	24	14	10	-	-	2	-	-	-	2	-	-	2	1	-	1	1	2	-	3	3	4	-	-	-	-	-	-	-	
Psychoses aliae et male definitae	19	11	8	-	-	1	-	-	1	-	-	2	-	2	1	-	1	2	2	2	3	1	-	1	-	-	-	-	-	
Non insani	13	11	2	-	-	3	-	2	-	1	-	3	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
I alt	1337	662	675	-	1	44	30	80	72	96	77	101	86	80	79	70	84	53	54	66	99	41	53	23	30	6	10	2	-	

II. Alder da de første symptomer ytret sig. *L'âge dans lequel se montrèrent les premiers symptômes.*

Idiotia et psychosis ex imbecillitate	55	36	19	11	10	3	2	3	5	2	1	4	-	2	-	4	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	1
Psychosis ex constitutione	132	56	76	-	1	3	3	5	6	7	11	9	6	9	10	5	14	5	10	10	9	2	3	-	-	-	-	-	-	1	3
Psychosis manico-melancholica	158	65	93	-	2	9	8	8	11	10	8	7	10	3	12	6	8	7	9	19	5	6	1	1	-	-	-	-	-	-	1
Schizophrenia	669	344	325	1	2	43	34	75	57	68	60	61	57	34	43	30	24	5	24	13	14	3	2	-	1	-	-	-	11	7	
Psychoses symptomaticae	46	12	34	-	-	1	2	1	3	2	3	-	5	2	4	3	6	1	4	2	6	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
Psychosis epileptica	18	7	11	3	4	1	2	1	-	2	1	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-		
Psychosis alcoholica	16	12	4	-	-	-	-	-	-	2	-	3	-	4	1	-	1	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Psychosis ex involutione et senio	121	43	78	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	3	-	16	22	26	15	26	5	3	-	1		
Psychosis syphilogenes	66	51	15	-	-	-	-	-	1	2	-	10	-	8	2	13	6	8	-	7	5	2	1	1	-	-	-	-	-	-	
Psychosis ex vitio cerebri	24	14	10	-	-	3	-	-	-	2	1	-	2	1	1	-	-	2	-	4	2	2	2	-	-	-	-	-	-	2	
Psychoses aliae et male definitae	19	11	8	1	1	2	-	-	-	-	-	2	1	1	-	-	1	2	2	1	3	1	-	1	-	-	-	-	-	-	
Non insani	13	11	2	1	-	2	-	2	-	1	-	3	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
I alt	1337	662	675	17	20	67	51	95	83	96	86	100	81	64	74	62	64	35	51	48	77	37	41	18	28	5	3	18	16		

Tabell 3. Pasienter innlagt for første gang i norsk asyl. Ekteskapsforhold og barnetall.

Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien. État civil et nombre d'enfants.

Sykdom <i>Maladie</i>	Ugifte <i>Célibataires</i>			Gifte <i>Mariés</i>			Enkemenn og enker <i>Veufs et veuves</i>			Fraskilte <i>Divorcés</i>			Antall syke som har hatt barn <i>Nombre d'aliénés ayant eu des enfants</i>			Antall levende- fødte barn <i>Nombre d'enfants nés-vivants</i>		
	I alt	Derav		I alt	Derav		I alt	Derav		I alt	Derav		I alt	Derav		I alt	Med sinns syk far	Med sinns syk mor
		M	K		M	K		M	K		M	K		M	K			
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	43	26	17	5	5	-	1	1	-	6	4	2	12	7	5	25	17	8
Psychosis ex constitutione	65	28	37	55	24	31	8	2	6	4	2	2	55	23	32	183	94	89
Psychosis manico-melancholica . . .	78	33	45	69	28	41	8	2	6	3	2	1	77	28	49	320	122	198
Schizophrenia	479	273	206	163	64	99	18	6	12	11	1	10	167	59	108	484	186	298
Psychoses symptomatice	19	3	16	23	9	14	1	-	1	1	-	1	23	8	15	46	19	27
Psychosis epileptica	11	6	5	5	1	4	-	-	-	2	-	2	7	1	6	25	-	25
Psychosis alcoholica	6	5	1	6	4	2	1	-	1	3	3	-	8	7	1	33	30	3
Psychosis ex involutone et senio . .	31	6	25	53	28	25	33	8	25	4	1	3	80	29	51	328	140	188
Psychosis syphilogenes	27	20	7	30	24	6	3	1	2	6	6	-	29	22	7	62	49	13
Psychosis ex vitio cerebri	7	5	2	14	8	6	2	-	2	1	1	-	17	9	8	61	41	20
Psychoses aliae et male definitae . .	10	5	5	9	6	3	-	-	-	-	-	-	9	6	3	31	20	11
Non insani	10	9	1	2	1	1	-	-	-	1	1	-	1	1	-	2	2	-
I alt	786	419	367	434	202	232	75	20	55	42	21	21	485	200	285	1 600	720	880

Tabell 4. Hjemstavn for pasienter innlagt for første gang i norsk asyl.

Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien répartis par domicile.

Asyler Hospices	Oslo	Akershus		Østfold		Buskerud		Vestfold		Hedmark		Opland		Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trøndelag		Nord-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark		Utland						
		Bygder ¹	Byer ²	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Sverige	Danmark	Finnland	Tyskland	Skottland	De For. Stater	Canada	Ukjent hjemstavn	
Gaustad	4	10	1	1	6	-	1	1	-	-	-	-	2	2	5	-	-	4	2	12	1	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
Eg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	23	8	4	12	1	-	-	-	-	-	-	-	-	10	3	4	8	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Rotvoll	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Rønvik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Reitgjerdet ..	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Kriminalasylet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
Dikemark	185	5	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Veum	-	25	-	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Blakstad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sanderud	1	-	-	-	-	-	-	-	-	42	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Presteseter ..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	46	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Lier	-	7	-	-	25	23	22	12	-	1	-	46	5	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1		
Faret	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1		
Kristiansands	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1		
Dale	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	54	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4		
Valen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4		
Neevengården	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	84	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Rosenberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	84	29	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Opdøl	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Østmarken ..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Oslo hospitals	4	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1		
Dedichens ...	20	46	-	6	8	2	4	-	3	3	4	1	-	8	4	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1		
Møllendal ...	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	
I alt	216	95	1	47	15	27	28	23	15	47	7	47	8	38	9	24	11	44	13	56	38	96	89	32	-	-	48	20	44	31	31	2	57	6	25	8	1	1	3	1	1	1	1	1	28	

1 300

9

28

¹ Districts ruraux. ² Villes. ³ Tvist om hjemstavn for 1 pasient: Sande eller Oslo.

**Tabell 5. Pasienter innlagt for første gang i norsk asyl
fordelt etter egen eller forsørgerens livsstilling.**

*Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien
répartis par profession.*

Livsstilling Profession	I alt Total	Derav Dont		Hoved- personer Personnes exerçant une profession		Hu- struer Épou- ses	Barn under 15 år En- fants au-des- sous de 15 ans		Andre familie- med- lemmer Autres membres de famille		
		M	K	M	K		K	M	K	M	K
1. Jord-, skog- og have- brukere	196	107	89	80	4	46	-	-	27	39	
2. Husmenn o. a. arbeidere ved jord-, skog- og have- bruk	125	99	26	99	7	15	-	-	-	4	
3. Fiskere og fangstmenn .	60	43	17	41	-	16	-	-	2	1	
4. Håndverkere	95	54	41	51	14	23	-	-	3	4	
5. Større, selvstendige nær- ingsdrivende og høiere funksjonærer	24	10	14	10	-	13	-	-	-	1	
6. Mindre, selvstendige nær- ingsdrivende	58	20	38	18	20	15	-	-	2	3	
7. Maskinister, teknikere av alle slags	21	14	7	14	-	6	-	-	-	1	
8. Underordnede kontor- og butikkfunksjonærer	64	33	31	32	19	10	-	-	1	2	
9. Betjenter ved jernbaner og sporveier, post-, tele- graf-, telefon-, havne- og brandvesen	21	8	13	8	3	10	-	-	-	-	
10. Sjøfart: skibsførere, styr- menn, maskinister o. l. .	23	14	9	14	-	8	-	-	-	1	
11. Sjøfart: matroser, fyr- botere o. l.	49	38	11	38	1	9	-	-	-	1	
12. Industri- og anleggs- arbeidere	116	72	44	68	6	31	-	1	4	6	
13. Andre arbeidere (chauf- fører, bud o. l.)	108	72	36	71	4	29	-	-	1	3	
14. Overordnede i civil ad- ministrasjon	11	3	8	3	-	5	-	-	-	3	
15. Underordnede i civil ad- ministrasjon	16	7	9	6	3	6	-	-	1	-	
16. Lærere ved folkeskoler .	13	4	9	4	4	3	-	-	-	2	
17. Jordmødre, sykepleier- sker o. l.	11	1	10	1	10	-	-	-	-	-	
18. Kunstnere, journalister o. l.	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	
19. Annet immaterielt arbeide	12	6	6	5	4	2	-	-	1	-	
20. Huslig arbeide	167	1	166	1	164	1	-	-	-	1	
21. Formuesinntekt	25	7	18	7	13	1	-	-	-	4	
22. Offentlig og veldeilig forsørgede	66	24	42	23	37	-	-	-	1	5	
23. Løsgjengere uten normalt erhverv	13	10	3	10	3	-	-	-	-	-	
24. Livsstilling uoppgitt eller utilstrekkelig angitt . .	42	14	28	13	25	3	-	-	1	-	
I alt	1337	662	675	618	341	252	-	1	44	81	

Tabell 6. Utskrevne pasienter fordelt etter utskrivningsmåte.

Les aliénés sortis et décédés.

Asyler <i>Hospices</i>	Direkte utskrevet med offentlig forpleining <i>Aliénés dont l'entretien est à la charge de l'état</i>								Direkte utskrevet uten offentlig forpleining <i>Aliénés entretenus pour compte privé</i>								Døde <i>Décédés</i>			
	Til sitt eget hjem		Til slektninger		Til andre private		Til sykehus, fengsler, gamlehjem etc.		Til sitt eget hjem		Til slektninger		Til andre private		Til sykehus, fengsler, gamlehjem etc.					
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K			M	K
Gaustad	-	-	-	-	11	1	1	-	11	10	3	4	1	2	-	-	11	5		
Eg	1	-	-	-	4	-	-	-	31	29	3	4	16	20	-	-	2	3		
Rotvoll	2	-	-	-	3	-	1	-	11	10	-	1	5	1	1	2	8	6		
Rønvik	3	7	-	-	6	3	1	1	12	12	-	-	-	-	1	-	16	7		
Reitgjerdet	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	2	-	-	-	4	-	9	-		
Kriminalasylet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Dikemark	-	-	-	-	6	6	-	4	65	53	3	33	42	39	9	2	20	24		
Veum	-	-	2	-	1	-	-	-	3	6	1	5	-	-	1	-	8	5		
Blakstad	-	-	-	-	17	8	-	5	8	10	3	5	-	-	-	1	7	5		
Sanderud	2	1	-	1	-	4	-	-	18	21	-	2	-	1	-	1	4	4		
Presteseter	1	3	-	-	1	7	8	2	-	14	15	2	1	-	2	1	6	4		
Lier	3	-	1	2	-	8	-	-	29	40	-	3	-	-	1	1	15	10		
Faret	2	1	1	3	4	6	-	-	4	1	2	3	-	-	-	-	3	6		
Kristiansands	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-		
Dale	8	2	1	3	10	11	1	-	25	27	2	4	3	2	4	3	14	11		
Valen	8	3	2	3	21	19	4	5	24	19	1	1	-	-	-	-	11	13		
Neevengården	-	-	-	-	2	11	10	-	33	33	2	3	-	-	2	1	7	27		
Rosenberg	-	-	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	9	-	1	-	1	-		
Opdøl	3	2	1	1	5	7	1	-	14	20	1	4	1	2	-	1	6	11		
Østmarken	3	3	-	2	2	2	2	6	54	41	5	6	6	4	5	3	6	12		
Oslo hospitals	-	-	-	-	-	2	-	-	-	6	-	-	-	1	-	-	-	1		
Dedichens	1	1	2	-	6	3	4	-	28	21	6	7	2	-	3	1	9	11		
Møllendal	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1		
I alt	37	23	11	18	117	98	18	21	388	374	36	86	85	75	34	19	166	175		

Herav under diagnose:

Idiotia et psychosis ex imbecillitate	1	2	-	-	7	6	5	2	17	9	2	1	15	5	3	-	5	9
Psychosis ex constitutione	1	5	1	2	8	11	2	1	27	69	6	18	5	4	-	4	6	9
Psychosis manico-melancholica	5	1	2	1	5	1	1	3	62	81	4	13	3	2	3	4	14	23
Schizophrenia	24	12	7	11	82	65	5	9	173	134	21	40	50	48	5	6	62	66
Psychosæ symptomaticæ	2	1	-	-	-	-	-	1	7	9	-	1	-	-	2	1	4	13
Psychosis epileptica	-	2	-	-	4	2	2	-	4	3	1	-	-	-	1	-	4	2
Psychosis alcoholica	2	-	-	-	1	-	-	-	9	-	-	1	3	-	3	-	2	-
Psychosis ex involu-tione et senio	1	-	-	-	7	1	1	1	15	5	1	3	3	3	2	1	22	9
Psychosis syphilo-genes	-	-	3	3	2	11	1	2	9	15	-	6	5	11	5	2	37	36
Psychosis ex vitio cerebri	1	-	1	1	1	1	-	-	6	3	-	1	1	2	2	-	9	6
Psychosæ aliaæ et male definitæ	-	-	-	-	-	-	-	-	7	2	-	-	-	-	-	-	1	2
Non insani	-	-	-	-	-	-	1	2	52	44	1	2	-	-	8	1	-	-

Tabell 7. Pasienter døde på de enkelte asyler fordelt etter dødsårsak.

Décédés dans chaque hospice répartis par cause de décès.

Dødsårsak Cause de décès	I alt	Derav																									
		M	K	Gauslad	Eg	Rotvoll	Rønvik	Reitgerdet	Kriminalasylet	Dikemark	Veum	Blakstad	Sanderud	Presteseter	Lier	Faret	Kristiansands	Dale	Valen	Neevengården	Rosenberg	Opdøl	Østmarken	Oslo hospitals	Dedichens	Møllendal	
Tyfus og paratyfus. <i>Fièvre typhoïde ou paratyphoïde</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Erysipelas. <i>Erysipèle</i>	2	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
Tuberkulose i lunger og andre organer. <i>Tuberculose</i>	89	38	51	-	9	6	10	4	-	5	3	-	-	2	6	5	-	8	15	6	-	6	1	-	1	2	
Pyæmi og septikæmi. <i>Pyémie et septicémie</i>	5	3	2	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
Andre infeksjonssykdommer. <i>Autres maladies infectieuses</i>	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	
Diabetes. <i>Diabète sucré</i>	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
Andre blod-, ernærings- og indresekresjonssykdommer. <i>Autres maladies du sang, de la nutrition et des glandes endocrines</i> ...	5	2	3	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	
Encefalitt og meningitt. <i>Encéphalite et méningite</i>	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	
Apopleksi, trombose og emboli i hjernen. <i>Hémorragie cérébrale, emboli ou thrombose cérébrale</i>	25	13	12	3	-	1	2	-	-	7	1	-	2	1	2	-	-	-	-	2	1	1	-	-	1	1	
Tabes dorsalis, paralysis generalis og lues cerebri. <i>Tabès dorsalis, paralysie générale et lues cerebri</i>	20	15	5	1	1	-	2	-	-	2	-	3	-	-	2	-	-	3	-	2	-	1	1	-	2	-	
Epilepsi. <i>Épilepsie</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Andre organiske nervesykdommer. <i>Autres maladies organiques du système nerveux</i>	4	2	2	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
Sinnssykdommer. <i>Maladies mentales</i>	9	3	6	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	5	-	
Arteriosklerose. <i>Artériosclérose</i>	17	9	8	-	-	2	-	-	-	4	-	-	1	-	1	-	-	-	-	3	-	1	-	-	5	-	
Andre sykdommer i hjerte og kretsløpsorganer. <i>Autres maladies du cœur et de l'appareil circulatoire</i>	30	18	12	2	-	1	2	1	-	6	1	1	-	2	3	1	-	3	2	1	-	1	2	-	1	-	
Plevritt. <i>Pleurite</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Andre sykdommer i åndedretsorganene. <i>Autres maladies de l'appareil respiratoire</i>	51	29	22	3	1	4	1	1	-	11	-	3	1	2	5	1	-	3	3	5	-	2	3	1	1	-	
Diarré og enteritt. <i>Diarrhée et entérite</i>	8	2	6	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	
Andre sykdommer i fordøielsorganene. <i>Autres maladies de l'appareil digestif</i>	6	3	3	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2	-	-	-	
Cystitt og pyelitt. <i>Cystite et pyélite</i>	2	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
Andre sykdommer i nyrene og urogenitalorganene. <i>Autres maladies de l'appareil urinaire et de l'appareil génital</i>	14	7	7	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	1	-	2	-	3	1	-	-	-	-	
Kreft o. a. ondartede svulster. <i>Cancer et autres tumeurs malignes</i>	13	6	7	-	1	-	1	1	-	2	1	-	2	1	-	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	-	
Senilitet. <i>Sénilité</i>	22	6	16	1	1	1	-	-	-	6	2	-	1	-	-	-	-	1	-	2	-	-	4	-	3	-	
Selvmord. <i>Suicide</i>	4	4	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	
Forgiftninger, skader og andre ulykker. <i>Morts violentes</i>	3	1	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
Andre dødsårsaker. <i>Autres causes de décès</i>	11	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ukjent eller uoppgitt dødsårsak. <i>Cause de décès inconnue ou mal définie</i>	5	3	2	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
I alt. Total	341	166	175	16	15	14	23	9	-	44	13	12	8	10	25	9	-	25	24	34	1	17	18	1	20	3	

¹ Kronisk forgiftning. *Empoisonnement chronique.*

Tabell 8. Patienter døde på asylene fordelt efter dødsårsak, alder og kjønn.

Décédés répartis par cause de décès, âge et sexe.

Dødsårsak Cause de décès	Under 15 år		15—19 år		20—24 år		25—29 år		30—34 år		35—39 år		40—44 år		45—49 år		50—59 år		60—69 år		70—79 år		80 år og over		Ukjent alder		
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	
	Tyfus og paratyfus. <i>Fièvre typhoïde ou paratyphoïde</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Erysipelas. <i>Erysipèle</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Tuberkulose i lunger og andre organer. <i>Tuberculose</i>	-	-	-	1	2	4	4	11	11	6	7	9	3	8	2	5	4	3	4	2	1	1	-	1	-	-	-
Pyæmi og septikæmi. <i>Pyémie et septicémie</i>	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Andre infeksjonssykdommer. <i>Autres maladies infectieuses</i>	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Diabetes. <i>Diabète sucré</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre blod-, ernærings- og indresekresjonssykdommer. <i>Autres maladies du sang, de la nutrition et des glandes endocrines</i> ..	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Encefalitt og meningitt. <i>Encéphalite et méningite</i>	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Apopleksi, trombose og emboli i hjernen. <i>Hémorragie cérébrale, emboli ou thrombose cérébrale</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	1	2	4	7	3	2	3	-	-	-
Tabes dorsalis, paralysis generalis og lues cerebri. <i>Tabès dorsalis, paralysie générale et lues cerebri</i>	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	4	-	2	1	3	1	4	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Epilepsi. <i>Epilepsie</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre organiske nervesykdommer. <i>Autres maladies organiques du système nerveux</i>	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sinssykdommer. <i>Maladies mentales</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2	1	2	-	-	-	1	2	3	5	3	2	1	-	-	-
Arteriosklerose. <i>Artériosclérose</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3	5	3	5	3	2	1	-	-
Andre sykdommer i hjerte og kretsløpsorganer. <i>Autres maladies du cœur et de l'appareil circulatoire</i>	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	-	1	2	3	1	3	1	6	1	4	2	-	3	-	-	-	-
Plevritt. <i>Pleurite</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre sykdommer i åndedrettsorganene. <i>Autres maladies de l'appareil respiratoire</i>	-	-	-	-	-	1	3	-	1	-	1	1	1	3	1	2	5	3	5	7	7	4	5	1	-	-	-
Diarré og enteritt. <i>Diarrhée et entérite</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre sykdommer i fordøielsesorganene. <i>Autres maladies de l'appareil digestif</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-	1	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Cystitt og pyelitt. <i>Cystite et pyélite</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre sykdommer i nyrene og uro-genitalorganene. <i>Autres maladies de l'appareil urinaire et de l'appareil génital</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	2	2	2	2	2	1	1	1	-	-	-
Kreft o. a. ondartelete svulster. <i>Cancer et autres tumeurs malignes</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	1	3	3	-	2	-	-	-	-	-	-
Senilitet. <i>Sénilité</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	2	5	8	-	4	-	-	-	-
Selv mord. <i>Suicide</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forgiftninger, skader og andre ulykker. <i>Morts violentes</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Andre dødsårsaker. <i>Autres causes de décès</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukjent eller uoppgitt dødsårsak. <i>Cause de décès inconnue ou mal définie</i>	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt. Total	-	-	1	2	3	9	7	12	17	11	17	15	12	22	15	18	23	19	27	26	34	27	10	14	-	-	-

Tabell 9. Arbeidsvirksomheten.
Le nombre d'aliénés occupés au travail dans les hospices.

Asyler	Gjennomsnittlig daglig antall arbeidende			I prosent av middelbelegget			Det gjennomsnittlige daglige antall arbeidende ved de forskjellige arter av arbeide													
							Utearbeide		Hjelper til ved asylsets drift ellers		Hjelper bare til på sitt eget rum		Håndverk, håndarbeide		Enklere mekanisk beskjeftigelse		Kontorarbeide		Annet arbeide	
	I alt	M	K	I alt	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K		
Gaustad	273.8	137.6	136.2	47	42	53	20.4	2.2	63.6	56.7	-	-	44.3	76.4	7.1	-	2.2	0.9	-	-
Eg	145.9	87.4	58.5	44	48	37	21.5	2.0	60.0	17.8	-	-	5.9	38.7	-	-	-	-	-	-
Rotvoll	191.0	101.0	90.0	57	57	58	53.0	1.0	24.0	24.0	-	-	24.0	65.0	-	-	-	-	-	-
Rønvik	271.6	127.4	144.2	81	70	94	28.2	3.2	38.8	49.4	-	-	37.5	91.6	22.9	-	-	-	-	-
Reitgjerdet . .	107.0	107.0	-	58	58	-	30.0	-	30.0	-	-	-	46.0	-	-	-	-	-	1.0	-
Kriminalasylet .	12.8	12.8	-	45	45	-	0.6	-	2.0	-	-	-	10.2	-	-	-	-	-	-	-
Dikemark	404.2	168.5	235.7	53	47	59	26.8	2.9	47.0	40.7	-	-	81.8	189.9	-	-	2.7	-	10.2	2.2
Yeum	100.8	52.4	48.4	44	40	50	22.7	-	16.3	16.6	-	-	13.4	31.8	-	-	-	-	-	-
Blakstad	135.7	74.2	61.5	50	47	54	37.5	6.0	30.1	31.7	-	-	5.6	23.8	-	-	1.0	-	-	-
Sanderud	195.7	104.2	91.5	50	45	58	37.5	1.5	34.4	24.4	-	-	28.9	65.1	3.4	0.5	-	-	-	-
Presteseter . . .	113.5	67.5	46.0	49	51	46	38.6	5.0	15.5	14.6	-	1.1	12.4	25.3	-	-	-	-	1.0	-
Lier	506.4	269.5	236.9	78	79	77	79.6	3.6	36.5	23.4	-	-	127.8	205.4	25.6	4.5	-	-	-	-
Faret	115.5	65.5	50.0	46	48	34	24.4	-	19.0	10.6	-	-	22.1	39.4	-	-	-	-	-	-
Kristiansands .	15.0	7.9	7.1	59	⁵	⁵	3.0	-	4.9	3.9	-	-	-	3.2	-	-	-	-	-	-
Dale	177.1	97.2	79.9	44	46	42	31.3	0.3	53.1	30.8	-	-	12.8	48.8	-	-	-	-	-	-
Valen	234.1	162.2	71.9	67	78	50	57.9	-	25.2	12.7	17.6	4.0	45.3	55.2	16.2	-	-	-	-	-
Neevengården .	164.7	72.4	92.3	48	48	48	25.7	2.3	29.0	25.5	-	25.6	17.7	38.9	-	-	-	-	-	-
Rosenberg	34.2	34.2	-	33	33	-	4.4	-	24.4	-	-	-	1.0	-	-	-	-	-	2.4	-
Opdøl	125.3	61.3	64.0	43	41	44	34.1	0.5	15.8	13.9	-	-	8.8	49.6	2.6	-	-	-	-	-
Østmarken	191.9	99.2	92.7	67	68	66	32.1	-	15.3	5.4	-	-	42.7	87.3	6.9	-	-	-	2.2	-
Oslo hospitals . .	22.9	-	22.9	30	-	30	-	-	-	15.2	-	-	-	7.7	-	-	-	-	-	-
Dedichens	21.8	11.2	10.6	26	23	31	3.3	-	5.8	3.6	-	-	1.8	7.0	-	-	-	-	0.3	-
Mollendal	32.0	19.0	13.0	36	38	33	-	-	18.0	5.0	-	-	1.0	8.0	-	-	-	-	-	-

¹ Postbud. ² Vedskjæring. ³ Alfaplukking. ⁴ Frimerkearbeide. ⁵ Uopgitt.

Tabell 10. Bruk av mekaniske tvangsmidler og isolasjon.

Relevé de l'application de reclusion.

Asyler	Mekaniske tvangsmidler						Isolasjon								
	Antall pasienter		Antall hele dager	Antall enkelte timer (under 12)	Timer i alt (1 dag = 12 t.)	Timer pr. 10 000 forpleiningst. (1 dag = 12 t.)	Antall pasienter		Hvorfor isolert					Antall dager	Antall dager pr. 10 000 forpleiningsd.
	M	K					M	K	Uro etc.	Rømmelyst	Sikkerhets-hensyn	Eget ønske	Andre indikasjon		
Gaustad	-	-	-	-	-	-	44	37	81	-	-	-	-	4 332	201
Eg	16	27	1 638	19 637	39 293	266	39	35	74	-	-	-	-	5 614	457
Rotvoll	5	8	-	20 075	20 075	140	15	12	27	-	-	-	-	1 817	152
Rønvik	38	73	5 886	194	70 826	482	23	22	45	-	-	-	-	1 167	95
Reitgjerdet	-	-	-	-	-	-	32	-	31	-	-	1	-	1 364	204
Kriminalasylet	-	-	-	-	-	-	16	-	-	-	11	4	1	4 090	3 938
Dikemark	11	64	1 130	15 125	28 685	86	29	68	79	-	3	1	14	1 289	47
Veum	1	1	365	1 478	5 858	59	21	17	38	-	-	-	-	3 514	425
Blakstad	10	13	1 512	1 733	19 877	166	31	23	54	-	-	-	-	4 493	450
Sanderud	21	15	3 600	9 501	52 701	320	36	19	55	-	-	-	-	4 933	359
Presteseter	11	17	1 803	420	22 056	214	47	22	64	1	-	-	4	5 537	644
Lier	56	77	3 057	22 953	59 637	213	35	-	35	-	-	-	-	1 258	54
Faret	17	20	3 778	5 028	50 364	458	1	8	9	-	-	-	-	1 667	182
Kristiansands	-	3	-	392	392	35	-	1	1	-	-	-	-	7	8
Dale	20	55	4 253	1 319	52 355	305	30	49	74	2	2	1	-	5 888	412
Valen	38	55	6 814	40 624	122 392	794	15	22	32	-	-	2	3	2 534	197
Neevengården	-	-	-	-	-	-	33	43	76	-	-	-	-	4 769	377
Rosenberg	-	-	-	-	-	-	10	-	10	-	-	-	-	41	11
Opdøl	14	26	4 422	3 282	56 346	438	20	9	25	1	3	-	-	692	65
Østmarken	4	-	20	36	276	2	3	3	6	-	-	-	-	4	-
Osto hospitals	-	-	-	-	-	-	-	24	24	-	-	-	-	643	231
Dedichens	4	35	445	244	5 584	155	30	64	94	-	-	-	-	1 980	659
Møllendal	-	-	-	-	-	-	1	2	3	-	-	-	-	567	177

Tabell 11. Utdrag av

Relevé des dépenses

	Gaustad		Eg		Rotvoll		Rønvik		Reitgjerdet	
	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt.	Pr. forplei- ningsdag
	Kr.	Kr	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
<i>Ordinære utgifter:</i>										
Lønninger	404 113	1,88	216 017	1,76	247 269	2,02	237 897	1,94	199 932	2,98
Kosthold	198 496	0,92	102 416	0,83	91 620	0,75	88 851	0,72	53 138	0,79
Sykes adspredelse, flids- belønninger, bibliotek .	10 036	0,05	5 417	0,04	4 933	0,04	5 828	0,05	5 030	0,08
Vedlikehold av bygning- ger etc.	36 014	0,17	17 624	0,14	13 569	0,11	16 287	0,13	17 110	0,26
Inventar	24 932	0,12	11 943	0,10	11 959	0,10	14 220	0,12	8 067	0,12
Lys og brensel	74 464	0,35	27 023	0,22	49 163	0,40	58 754	0,48	24 831	0,37
Medisinske fornødenheter	7 077	0,03	6 747	0,05	5 050	0,04	5 851	0,05	2 993	0,05
Kontorutgifter	3 300	0,01	2 231	0,02	3 132	0,03	2 595	0,02	2 909	0,04
Vask og renhold	13 697	0,06	5 248	0,04	7 445	0,06	8 067	0,07	14 303	0,21
Klæshold og materialer til arbeidsvirksomheten . .	38 251	0,18	20 596	0,17	25 988	0,21	35 074	0,29	24 724	0,37
Jordbruk, gartneri etc. . .	128 669	0,60	39 490	0,32	67 794	0,55	38 874	0,32	33 720	0,50
Andre utgifter	¹ 18 075	0,08	² 4 162	0,03	40 139	0,33	6 215	0,05	19 209	0,29
Tilsammen	957 124	4,45	458 914	3,72	568 061	4,64	518 513	4,24	405 966	6,06
<i>Inntekter (herunder ikke kurlpenger):</i>										
Emolumenter	91 904	-	36 459	-	41 094	-	37 740	-	21 555	-
Kosthold	16 386	-	3 712	-	9 271	-	4 100	-	1 220	-
Jordbruk, gartneri etc. . .	148 399	-	44 617	-	70 504	-	46 922	-	38 870	-
Arbeidsvirksomheten . . .	11 419	-	3 422	-	5 783	-	14 836	-	8 761	-
Andre inntekter	11 972	-	1 143	-	11 409	-	3 990	-	153	-
Tilsammen	280 080	1,31	89 353	0,72	138 061	1,13	107 588	0,88	70 559	1,05
Ordinære utgifter, netto	677 044	3,14	369 561	3,00	430 000	3,51	410 925	3,36	335 407	5,01
Pr. bespisingdag kom kostholdet på ca.		0,69		0,69		0,56		0,59		0,63

¹ Kjøring kr. 14 250, vedlikehold av haveanlegg kr. 2 000, diverse kr. 1 825. ² Kjøring

regnskapene.

et des recettes des hospices.

Kriminal- asylet		Dikemark		Veum		Blakstad		Sanderud		Presteseter	
I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
67 296	6,05	913 967	3,37	139 891	1,71	133 834	1,34	201 411	1,47	125 219	1,50
10 340	0,93	277 716	1,02	69 072	0,84	86 843	0,87	111 623	0,81	83 003	0,99
1 895	0,17	9 995	0,04	3 664	0,04	4 406	0,04	7 805	0,06	4 164	0,05
3 070	0,27	64 112	0,24	9 264	0,11	14 995	0,15	11 397	0,08	9 735	0,12
610	0,06	39 593	0,15	6 703	0,08	12 034	0,12	18 289	0,14	10 063	0,12
4 338	0,39	140 720	0,52	18 733	0,23	21 166	0,21	35 405	0,26	33 899	0,41
674	0,06	44 927	0,16	2 494	0,03	3 067	0,03	6 535	0,05	6 314	0,08
261	0,02	6 364	0,02	1 496	0,02	2 121	0,02	1 501	0,01	1 440	0,02
2 693	0,24	29 838	0,11	3 864	0,05	4 924	0,05	7 910	0,06	3 452	0,04
2 787	0,25	60 102	0,22	7 824	0,10	18 472	0,18	32 694	0,24	7 283	0,09
-	-	94 474	0,35	37 664	0,46	42 578	0,43	63 617	0,47	37 541	0,45
2 639	0,24	45 855	0,17	2 418	0,03	5 743	0,06	97 897	0,70	1 672	0,09
96 603	8,68	1 727 663	6,37	303 087	3,70	350 183	3,50	596 084	4,35	323 785	3,89
-	-	206 126	-	20 931	0,26	21 366	-	32 368	-	27 176	-
-	-	3 400	-	9 551	0,12	3 477	-	1 794	-	6 502	-
-	-	110 512	-	46 665	0,56	50 377	-	66 825	-	49 917	-
3 739	-	16 195	-	715	0,01	2 588	-	7 679	-	-	-
1 113	-	6 577	-	4 049	0,05	2 397	-	32 451	-	4 25 110	-
4 852	0,43	342 810	1,27	81 911	1,00	80 205	0,79	141 117	1,03	108 705	1,31
91 751	8,25	1 384 853	5,10	221 176	2,70	269 978	2,71	454 967	3,32	215 080	2,58
	0,77		0,76		3		0,73		0,80		0,78

kr. 2 157, vedlikehold av parker og anlegg kr. 1 200, diverse kr. 805. ³ Uopgitt. ⁴ Beklødning.

Tabell 11 (forts.). Utdrag

	Lier		Faret		Kristian- sands		Dale		Valen	
	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
<i>Ordinære utgifter:</i>										
Lønninger	429 497	1,84	139 712	1,53	16 602	1,75	218 107	1,52	204 838	1,61
Kosthold	217 280	0,93	83 049	0,91	19 710	2,07	117 554	0,82	94 733	0,75
Sykes adspredelse, flids- belønninger, bibliotek .	14 059	0,06	3 852	0,04	-	-	3 515	0,02	2 978	0,02
Vedlikehold av bygnin- ger etc.	37 746	0,16	11 705	0,13	3 411	0,36	22 898	0,16	26 522	0,21
Inventar	11 072	0,05	10 664	0,12	946	0,10				
Lys og brensel	80 289	0,34	25 655	0,28	2 119	0,22	33 766	0,24	30 471	0,24
Medisinske fornødenheter	8 544	0,04	2 955	0,03	150	0,02	9 349	0,06	5 054	0,04
Kontorutgifter	5 244	0,02	900	0,01	-	-	1 170	0,01	2 734	0,02
Vask og renhold	13 249	0,06	4 129	0,04	1 171	0,12	3 452	0,03	3 280	0,02
Klæshold og materialer til arbeidsvirksomheten .	1 87 386	0,38	14 189	0,16	1 312	0,14	31 017	0,22	23 583	0,19
Jordbruk, gartneri etc. .	78 594	0,34	41 654	0,45	-	-	23 285	0,16	31 373	0,25
Andre utgifter	² 31 854	0,14	19 282	0,21	1 028	0,11	13 789	0,10	³ 16 121	0,13
Tilsammen	1014814	4,36	357 746	3,91	46 449	4,89	477 902	3,34	441 687	3,48
<i>Inntekter (herunder ikke korpenger):</i>										
Emolumenter	61 725	-	22 482	-	-	-	46 183	-	57 746	-
Kosthold	10 380	-	7 629	-	-	-	7 635	-	9 722	-
Jordbruk, gartneri etc. .	80 770	-	45 186	-	-	-	39 952	-	33 860	-
Arbeidsvirksomheten . .	15 540	-	4 590	-	-	-	1 621	-	42 591	-
Andre inntekter	18 651	-	2 059	-	-	-	969	-	9 437	-
Tilsammen	187 066	0,80	81 946	0,90	-	-	96 360	0,67	153 356	1,21
Ordinære utgifter, netto	827 748	3,56	275 800	3,01	46 449	4,89	381 542	2,67	288 331	2,27
Pr. bespisningsdag kom kostholdet på ca.	-	0,73	-	0,68	-	2,01	-	0,63	-	0,57

¹ Herunder klæshold til pasienter i privatpleien. ² Herav: Den økonomiske nevnd 10 336,
⁴ Nettobeløp. ⁵ Herav pensjoner kr. 1 275.

av regnskapene.

Neevengården		Rosenberg		Opdøl		Østmarken		Oslo hospitals		Dedichens		Møllendal	
I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
192 682	1,57	62 107	1,31	4 126 679	1,21	201 261	1,91	5 67 316	2,48	92 560	3,08	35 930	1,10
131 458	1,07	36 466	0,77	108 668	1,04	75 123	0,71	4 28 418	1,04	75 378	2,51	30 140	0,92
3 389	0,03	1 572	0,03	3 166	0,03	3 915	0,04	1 125	0,04	2 369	0,08	2 000	0,06
28 483	0,23	13 062	0,28	31 076	0,30	23 761	0,23	3 316	0,12	29 020	0,96	6 835	0,21
18 882	0,15	5 677	0,12	3 726	0,03	14 530	0,14	3 017	0,11				
35 622	0,29	5 879	0,12	23 945	0,23	33 931	0,32	10 026	0,37	15 982	0,53	6 985	0,21
5 837	0,05	109	-	2 727	0,03	3 710	0,03	1 149	0,04	6 536	0,22	421	0,01
2 132	0,02	442	0,01	2 518	0,02	1 147	0,01	-	-	785	0,03	430	0,01
7 075	0,06	1 638	0,04	4 272	0,04	6 504	0,06	3 826	0,14	492	0,01	1 695	0,05
20 439	0,17	9 032	0,19	26 101	0,25	20 147	0,19	449	0,02	-	-	11 395	0,35
84 000	0,69	-	-	31 084	0,30	22 895	0,22	-	-	14 286	0,48	-	-
35 520	0,29	391	0,01	13 440	0,13	12 276	0,12	3 430	0,12	7 245	0,24	5 671	0,18
565 519	4,62	136 375	2,88	377 402	3,61	419 200	3,98	122 072	4,48	244 653	8,14	101 502	3,10
-	-	-	-	-	-	28 757	-	17 000	-	-	-	-	-
-	-	-	-	19 147	-	1 415	-	-	-	-	-	-	-
88 750	-	-	-	33 644	-	29 489	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	6 036	-	6 662	-	-	-	-	-	-	-
1 273	-	716	-	5 694	-	649	-	-	-	2 198	-	-	-
90 023	0,71	716	0,02	64 521	0,62	66 972	0,64	17 000	0,62	2 198	0,07	-	-
475 496	3,91	135 659	2,86	312 881	2,99	352 228	3,34	105 072	3,86	242 455	8,07	101 502	3,10
-	0,82	-	0,77	-	0,70	-	0,58	-	0,80	-	1,57	-	0,80

dispensærvirksomheten 4 382, automobil drift 8 321, diverse 8 815. ³ Herunder medisinske bøker.

Tilleggstabell 1. Antall sinnssyke forpleiet med statsbidrag etter lov av ²⁷/₆ 1891 og ⁵/₆ 1925 og de samlede utgifter ved deres forpleining for stat og kommune i 1935.

Le nombre des aliénés dont l'entretien est partiellement à la charge de l'état d'après la loi du ²⁷/₆ 1891 et ⁵/₆ 1925 et les frais totaux de l'entretien de ces aliénés (les frais de l'état et des communes ensemble) en 1935.

Fylker <i>Préfectures</i>	Antall sinnssyke		Utgifter kr.	Fylker <i>Préfectures</i>	Antall sinnssyke		Utgifter kr.
	I alt	Derav på asyl			I alt	Derav på asyl	
Oslo	1906	1414	1 778 319	Rogaland	842	439	679 042
				Byer	433	253	346 443
				Bygder	409	186	332 599
Østfold	720	378	686 211	Hordaland	842	332	682 692
Byer	211	94	211 357				
Bygder	509	284	474 854	Bergen	589	366	577 895
Akershus	798	538	806 006	Sogn og Fjordane	402	204	373 434
Byer	8	7	7 602	Byer	-	-	-
Bygder	790	531	798 404	Bygder	402	204	373 434
Hedmark	638	456	606 584	Møre og Romsdal	803	413	653 934
Byer	34	28	31 586	Byer	191	121	183 919
Bygder	604	428	574 998	Bygder	612	292	470 015
Opland	454	341	401 073	Sør-Trøndelag	685	419	618 639
Byer	31	23	35 980	Byer	255	186	260 185
Bygder	423	318	365 093	Bygder	430	233	358 454
Buskerud	619	454	578 657	Nord-Trøndelag	392	205	317 235
Byer	154	104	143 008	Byer	37	21	26 843
Bygder	465	350	435 649	Bygder	355	184	290 392
Vestfold	717	497	624 626	Nordland	905	394	556 604
Byer	233	169	221 852	Byer	77	52	73 109
Bygder	484	328	402 774	Bygder	828	342	483 495
Telemark	758	392	707 133	Troms	421	¹ 177	299 056
Byer	207	88	210 432	Byer	59	31	56 011
Bygder	551	304	496 701	Bygder	362	146	243 045
Aust-Agder	398	181	309 991	Finnmark	295	¹ 138	213 927
Byer	101	49	86 016	Byer	48	24	40 861
Bygder	297	132	223 975	Bygder	247	114	173 066
Vest-Agder	531	275	437 731	Riket i alt	13 715	8 013	11 908 789
Byer	168	110	166 409	Byer	4 742	3 140	4 457 827
Bygder	363	165	271 322	Bygder	8 973	4 873	7 450 962

¹ Hammerfest pleiehjem medregnet.

**Tilleggstabell 2. Antall sinnssyke forpleiet utenfor asyl i 1935
ifølge opgaver fra de offentlige læger.**

Nombre d'aliénés hors des hospices en 1935.

Fylker <i>Préfectures</i>	Forpleiet med offentlig bidrag <i>À la charge de l'état</i>														Forpleiet uten off. bidrag <i>Entretenus</i>			
	Pr. 1. jan. 1935		Tilgang i året		I alt behandlet i året		Avgang i året		Pr. 31. des. 1935		Helt nye tilfelle		Døde		For privat regning <i>par fonds privés</i>		For forsorg- vesenets regning <i>par l'assistance publique</i>	
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
Oslo	80	134	18	16	98	150	15	22	83	128	6	9	6	6	5	6	12	19
Østfold	316	293	59	48	375	341	55	46	320	295	10	11	13	5	13	5	96	117
Akershus	7	4	1	-	8	4	3	-	5	4	-	-	-	-	-	-	10	12
Hedmark	66	102	8	11	74	113	7	16	67	97	5	1	1	5	5	21	32	32
Opland	74	47	14	17	88	64	12	9	76	55	2	1	5	-	19	13	53	25
Buskerud	273	303	40	39	313	342	37	28	276	314	3	8	6	12	39	28	45	97
Vestfold	61	77	11	19	72	96	7	17	65	79	7	7	3	5	2	4	6	8
Telemark	93	111	25	30	118	141	22	16	96	125	15	13	8	6	6	9	7	6
Aust-Agder	59	92	11	13	70	105	6	6	64	99	5	7	-	-	12	15	21	21
Vest-Agder	86	107	15	8	101	115	4	11	97	104	4	3	-	5	19	10	36	21
Rogaland	218	215	36	32	254	247	21	22	233	225	5	8	6	12	17	12	52	20
Hordaland	230	400	50	53	280	453	24	21	256	432	8	17	11	11	21	26	3	5
Bergen	3	4	-	3	3	7	-	2	3	5	-	3	-	-	-	-	6	11
Sogn og Fjord. Møre og Romsdal	71	119	10	11	81	130	4	4	77	126	2	7	-	3	22	17	5	8
163	184	25	24	188	208	16	25	172	183	8	7	6	13	18	9	15	27	
Sør-Trøndelag	110	135	18	25	128	160	16	12	112	148	4	5	5	3	15	23	20	29
Nord-Trøndelag	89	98	4	5	93	103	9	13	84	90	2	4	4	6	12	13	13	15
Nordland	199	212	28	9	227	221	16	19	211	202	15	4	8	12	27	27	16	17
Troms	82	78	11	13	93	91	7	6	86	85	9	13	1	3	5	4	3	4
Finnmark	51	66	25	14	76	80	12	9	64	71	4	10	2	2	4	1	6	1
Riket i alt	2331	2781	409	390	2740	3171	293	304	2447	2867	114	138	85	109	261	243	457	495

Norges Offisielle Statistikk, rekke IX.
(Statistique Officielle de la Norvège, série IX.)

Rekke IX.

Trykt 1936 (forts. sulte):

- 80. Skolevesenets tilstand 1932—34. (*Instruction publique.*)
- 81. Norges kommunale finanser 1933—34. (*Finances des communes.*)
- 82. Telegrafverket 1934—35. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 83. Folkemengdens bevegelse 1933. (*Mouvement de la population.*)
- 84. Kriminalstatistikk 1933 og 1934. (*Statistique de la criminalité pour les années 1933 et 1934.*)
- 85. Sjømannstrygden 1933. Fiskertrygden 1933. (*Assurances de l'État contre les accidents des marins. Assurances de l'État contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 86. Norges handel 1935. (*Commerce.*)
- 87. Fagskolestatistikk 1929/30—1931/32 og 1932/33—1934/35. (*Écoles professionnelles.*)
- 88. Norges fiskerier 1934. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 89. Norges postverk 1935. (*Statistique postale.*)
- 90. Industrierbeidertrygden 1933. (*Assurances de l'État contre les accidents du travail.*)
- 91. Fengselsstyrets årbok 1926—30. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons.*)
- 92. Det civile veterinærvesen 1934. (*Service vétérinaire civil.*)
- 93. Norges private aktiebanker og sparebanker 1935. (*Statistique des banques privées par actions et des caisses d'épargne pour l'année 1935.*)
- 94. Folkemengdens bevegelse 1934. (*Mouvement de la population.*)
- 95. Norges bergverksdrift 1935. (*Mines et usines.*)
- 96. Landbruksareal og husdyrhold 1936. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1936. Recensement représentatif.*)
- 97. Rekruttering 1932 og 1933. (*Recrutement.*)
- 98. Meieribruket i Norge 1935. (*L'industrie laitière de la Norvège 1935.*)
- 99. Norges kommunale finanser 1934—35. (*Finances des communes.*)
- 100. Forsikringselskaper 1935. (*Sociétés d'assurances.*)
- 101. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1934. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 102. Syketrygden 1935. (*Assurance-maladie de l'État.*)

Trykt 1937:

- Nr. 103. Sinnssykeasylenes virksomhet 1935. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)

Det Statistiske Centralbyrå har dessuten bl. a. utgitt følgende verker:

- Statistisk Årbok for Norge, siste årgang 1936. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
Statistiske Meddelelser. Trykkes månedvis. (*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)
Månedsopgaver over vareomsætningen med utlandet. Trykkes månedvis. (*Bulletin mensuel du commerce extérieur.*)
Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v. 1828—31. desember 1920. Kristiania 1889, 1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)
Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. Statistiske Oversikter 1926. Oslo 1926. (*Résumé rétrospectif 1914 et 1926.*)

Alle verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Oslo.

Av følgende årganger av «Statistisk Årbok» og «Norges handel» er Byråets beholdning meget knapp, hvorfor man vilde være takknemlig for å få overlatt enkelte eksemplarer:
Statistisk Årbok 1914—1916, 1919, 1920, 1926—1930 og 1934.
Norges handel 1911—1915, 1921 og 1929.

22. januar 1937.